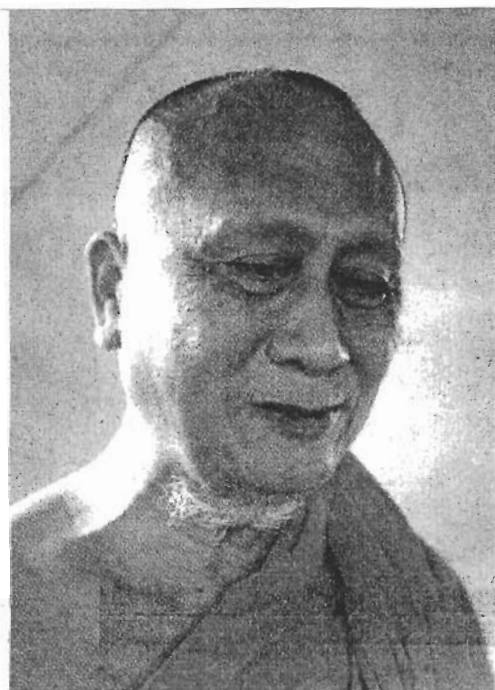

โบสถ์วัดปรีวาสน์

พิพิธภัณฑ์ปั้นปูนสกุลช่างเมืองเพชร

พระพิพิธพัฒนานทร ท่านเจ้าคุณเจ้าอาวาสวัดปรีวาสน์
ที่ให้อิทธิพลปั้นคิดสร้างสรรค์ได้เต็มที่

เจดีย์ทรงเครื่องยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น
ในครั้งแรกสร้างวัดสมัรัชกาลที่ 2 ที่ยังคงอยู่

วัดปรีวาราชสงคราม นามเดิมภายหลังกลับเหลือเพียง
ชื่อวัดปรีวาสน์และใช้ ศ. ศาลา

ความชอบของกาลเวลา

สมบัติ ดวงใส

คลิปมากด้วยฝีมือเพียงใด ไร้โอกาสให้ได้
แสดงความคิดสร้างสรรค์ ฝีมือมากเกินไป
จนรู้จักไร้ความหมาย มีฝีมือพร้อม หัวใจ
พร้อม โอกาสย่อมมีขึ้นให้ เมื่อใจต่อใจส่งถึงกัน
ความคิดสร้างสรรค์คือศิลปะนิยมติดปีก ตั้งงานสร้างสรรค์
ปั้นปูนสกุลช่างเมืองเพชรที่โบสถ์วัดปριαส

วัดปριαส ชื่อเดิม วัดปριαสราชสงคราม ซึ่งพระยา
ราชสงคราม (หัต) ได้บูรณะขึ้นจากวัดเก่าในสมัยรัชกาล
ที่ 2 อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาบางโพพวง ย่านนาวา พระพิพิธ
พัฒนพร ท่านเจ้าอาวาสบอกว่า "ไม่ได้วางแผนอะไร ให้
คิดได้อิสระเสรี สร้างสรรค์ได้เต็มที่ เชื่อในฝีมือและชอบ
ผลงาน ตอนที่ได้พบกันช่างสำรวย เอ็มโอบูร์ งานน้อย
เลยเป็นโอกาสดี ชวนให้มาทำโบสถ์วัดปριαส โครงสร้าง
โบสถ์เป็นฝีมือการออกแบบของอาจารย์นิดา ฟุ้งสุนทร
สถาปนิกศิลปินแห่งชาติ โครงสร้างใช้เวลาเกือบสามปี
ตอนนี้ไปเป็นงานตกแต่ง คงสักประมาณห้าปี ไม่ได้เร่งรัด
อะไร ให้ทำตามสะดวกทำให้ดีที่สุด อะไรที่เป็นปัญหา
อุปสรรคของช่างจะช่วยแก้ปัญหาให้ เพื่อให้ช่างสบายใจ
ปลอดภัยในการทำงาน"

ครูสำรวย เอ็มโอบูร์ คนแม่กลองกล่าวสำเนียง
เมืองเพชรว่า "เสียเวลาในชีวิตหลายสิบปี กว่าจะได้มา
เจอที่นี่ หลวงพ่อท่านให้โอกาสให้เวลาให้คิดได้เต็มที่
สนับสนุนพร้อมทุกอย่าง เมื่อท่านใจถึงเราก็ทำงานให้
ถึงใจท่าน คิดว่าอาจเป็นงานสุดท้ายก็ได้ที่ให้โอกาสเวลา
ความคิดเต็มที่ ตั้งใจทำให้แปลกกว่าที่อื่นเป็นปูนปั้น

ประดับเบญจรงค์ทั้งหลัง ฐานชุกชีและผนังด้านหลัง
พระประธานใช้เวลาเกือบสองปี เป็นปูนประดับด้วย
เบญจรงค์ เพชร พลอย และเรื่องราวที่แตกต่างไปจาก
งานเดิมๆ ที่ได้ทำมา"

เพียงเรื่องราวที่ฐานชุกชีไม่มีที่ใดเหมือน พระประธาน
ในโบสถ์เป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยรามเรื่อง ประทับ
นั่งปางมารวิชัย พระพักตร์สุโขทัยยิ้มเล็กน้อยงดงามมาก
ฐานชุกชีเป็นงานใหม่ทั้งดงมารองรับพระสมัยสุโขทัย
ที่เป็นฝีมือสวยที่สุดของพระพุทธรูปภูมิภาคไทย บอกเป็น
นัยงานใหม่ต้องรองรับงานเก่าไม่ให้สูญ ฐานล่างเป็น
พญานาค ตามความเชื่อเรื่องนาคกับการบวช เพราะมีคน
มาบวชเพื่อสืบพระศาสนาจึงเป็นฐานที่สำคัญ ต่อมาถึงชั้น
มีตัวบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นคนที่สำคัญพระศาสนา ถ้า
ลากเส้นแบ่งพระประธานเป็นสองซีก ซีกซ้ายปั้นปูนเป็น
ฝ่ายบุญ ซีกขวาเป็นฝ่ายบุญ ที่ใช้ตัวละครจีนเพราะจีนไทย
อยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง ที่วัดปριαสนี้พี่น้องชาวจีนได้เป็นผู้
ทำนุบำรุงที่สำคัญ ช่วยสุดเป็นเงินซื้อองค์และนักกรมมาก
ฝีมือ ทางด้านขวาเป็นจักรพรรดิที่สำคัญหน้าตาเป็นเหมือน
นักการเมืองใหม่ต้องไปดูแล เป็นใครที่คอยช่วยเหลือ
และหลวงพ่อดำปากน้ำอีกด้วย นี่เป็นลูกเล่นศิลปิน

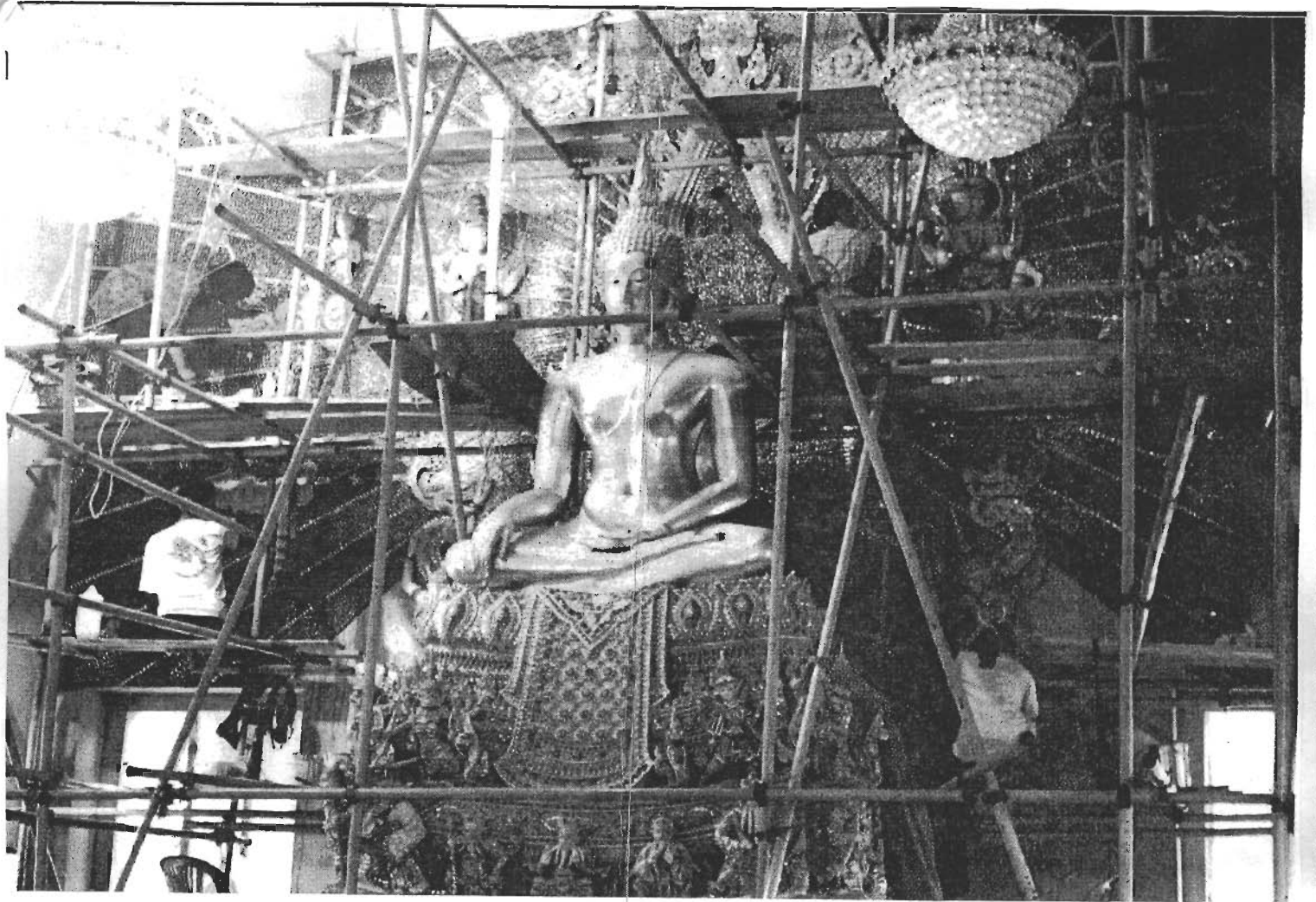
เขียนขึ้นไปด้านซ้ายอีกชั้น เป็นทศกัณฐ์ ตัวสำคัญ
ในรามเกียรติ์ และยักษ์ ทางด้านขวาเป็นพระรามกับ
พลพรรค ตรงมุมของด้านซ้ายและขวาเป็นครุฑที่หน้าตา

ครูสำรวย เอ็มโอบูร์ ศิลปินเมืองเพชร ที่สร้างศิลปะ
ปั้นปูนร่วมสมัยให้เป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง

ช่างเมืองเพชรกำลังปั้นปูน ประดับเบญจรงค์
ตามความคิดสร้างสรรค์ของครูสำรวย เอ็มโอบูร์

ช่างกำลังปั้นปูนสดๆ และประดับเบญจรงค์ บนผนังด้านหลังพระประธาน

ร่วมสมัย เหนือขึ้นไปเป็นลวดลายและบัวบานที่ประทับด้านหลังพระประธานเป็นซุ้มเรือนแก้วมีฉัพพรรณรังสีเปล่งรัศมี แสดงถึงพระพุทธองค์ทรงเป็นพระสัมมาสัมโพธิญาณ ลวดลายอันวิจิตรตระการ การต่อลายจากเทพธิดาด้านซ้ายเทพบุตรด้านขวาที่ประนมกรสาธุการธรรมดาคจะเป็นตัวนาคาบแล้วต่อลวดลาย แต่เป็นเสือเขี้ยวโง้งงาม ที่มาก็คือวัดบวรวิมลเครื่องรางเสือเขี้ยวดาบเลื่องชื่อสื่อให้รู้ จากนั้นจึงเป็นลวดลาย เหนือขึ้นไปเป็นพระพรหมที่มาแผ่ซ้อลงสาธุการและพึงธรรมจากพระพุทธองค์ รวมถึงเทพชุมนุมอย่างพร้อมพรั่ง มีมิติแสงเงาประดับด้วยเบญจรงค์ เพชร พลอยที่แพรวพราวราวกับจะสื่อว่าทรัพย์สิ่งมีค่าเหล่านี้ พระพุทธองค์ได้สละหลุดพ้น มาแสวงหาหนทางพ้นทุกข์จนพบอริยสัจ คือศิลปะจากศิลปิน

แล้วโถงเพดานจะเป็นอย่างไร ครูสำราญ เอ็มโอษฐ์ บอกยังไม่ได้คิด แต่ตั้งใจไว้จะทำให้เป็นเหมือนท้องฟ้าจักรวาลหรือสรวงสวรรค์ เทพชุมนุม มีเรื่องราวร่วมสมัย บ่งบอกให้เห็นทุกอย่างที่นี้จะเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนที่อื่น ช่างสร้างงาน ศิลปินสร้างศิลป์ ช่างที่สร้างงานตามความคิดของครูสำราญ เอ็มโอษฐ์ บันปูนอย่างมีชีวิตชีวาด้วยปูนดำเมืองเพชร ทุกคนเป็นศิษย์ครูสำราญร่วมงานกันมานานสิบปี งานเหล่านี้กำลังดำเนินอยู่ทุกงานที่ถ้าเป็นศิลปะสมัยใหม่เรียกได้ว่าเพอร์ฟอร์แมนซ์อาร์ต คือศิลปะที่กำลัง

แสดงสด และอินสตอลเลชัน คือเป็นศิลปะแบบจัดวางปรากฏให้เห็นเป็นงานปั้นปูนร่วมสมัยของไทย ไปครั้งใดก็จะพบช่างปั้นสำเียงเพชรทั้งหญิงชาย ใช้มือ ใช้เครื่องมือปูนและบันสดๆ บนพื้นงาน เห็นการจัดวางจริงๆ สดๆ ช่างประดับเบญจรงค์ประดับด้วยหัวใจที่เรียงร้อยจัดวางกดประทับประดับให้เบญจรงค์แนบไปกับปูนอย่างมีชีวิต มีมิติความลึกตื้นส่งประกายสีสนของเบญจรงค์ที่สะท้อนแวววาว ไม่ได้เป็นการแสดงชั่วคราวดังนิทรรศการทั่วไปครั้นพองานจบก็เลิก แต่ที่โบสถ์วัดบวรวิมล เป็นงานจริงที่ศิลปินสร้างสรรค์ฝากฝีมือไว้อยู่เป็นร้อยปี เป็นนิทรรศการที่มีชีวิต เป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งที่มีชีวิต

พื้นที่บริเวณว่างและเวลา (Time & Space) เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรคงานศิลปะ แต่นอกเหนือจากพื้นที่บริเวณว่างและเวลาแล้ว โอกาสและปัจจัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อศิลปิน จึงมีชีวิตได้ฝากความคิดทั้งรูปแบบและเนื้อหาสะท้อนภาพสังคมร่วมสมัยได้ มีโอกาสเมื่อใดของใจได้ไปชมนิทรรศการอันมีชีวิตของศิลปิน สำราญ เอ็มโอษฐ์ ช่างปั้นปูนสกุลช่างเมืองเพชร ที่โบสถ์วัดบวรวิมล ซึ่งไม่เหมือนใคร ไม่มีใครเหมือนหนึ่งเดียวของไทยและโลกยังแสดงสดกว่าจะสำเร็จเป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งคงอีกห้าปีอย่ารื้อให้เวลาผ่านเลย แม้พรุ่งนี้ก็จะสายเสียแล้ว

ดังคำครู